

BINEVESTITORUL

Fondat de L. I. AVERBUCH. — Redactor: M. TARLEV.

Redacția și Administrația: Sala „MIȘCAN”

Chișinău, str. Gh. Lazăr No. 90, Basarabia—România.

Inscris Trib. Lăpușna sub No. 3472/1938.

Ascultă, Israele!

Domnul Dumnezeul nostru, este singurul Domn.

Cuvintele „Ascultă, Israele“ nu sunt numai o rugăciune către Dumnezeu, ci sunt o poruncă a lui Dumnezeu către noi, Evreii.

„Ascultă, Israele“ nu înseamnă a spune *“שְׁמַע יִשְׂרָאֵל”*, ci prin aceste cuvinte Moise ne-a avertizat, să credem în Dumnezeu din toată inimă și să împlinim cuvântul Său!

„Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn!“

Fericirea, și biruința poporului nostru asupra dușmanilor și tuturor obstașelor, cari ne stau în cale, depind numai de ascultarea de Dumnezeu și de cuvântul Lui.

De ascultarea de Dumnezeu depinde și siguranța noastră în Palestina, după cum de multe ori e scris în Tora. Această este condițiunea pentru restabilirea poporului nostru:

„Dacă vei asculta de glasul Domnului, Dumnezeului tău“.

Toate nenorocirile au venit peste noi, din pricina că n-am luat aminte la glasul lui Dumnezeu, cuvintele Lui, care le-a rostit către poporul nostru prin proorocii, după cum e scris în psalmul 81: „Dar poporul Meu n'a ascultat glasul Meu, Israel nu M'a ascultat. Atunci i-am lăsat în voia pornorilor inimii lor, și au urmat sfaturile lor“.

Acuma vedem la ce catastrofă am ajuns, fiindcă am ascultat mai mult de sfaturile omenești, umblând pe căi strâmbă și am împlinit poruncile și orânduirile omenești (Isaia 29,13).

O, dacă poporul nostru Evreu ar

asculta Cuvântul lui Dumnezeu și dacă ar umbla pe calea Lui, de mult s'ar fi sfârșit toate necazurile, după cum e scris în acel psalm:

„O, de m'ar asculta poporul Meu, de ar umbla Israel în căile Mele!“

De aceea „Ascultă, Israele!“.

E vremea, ca poporul nostru să asculte Cuvintele lui Dumnezeu, pe care proorocii ni le-au vorbit.

„Căutați în Cartea Domnului“ (Isaia 34,16)

Prin cercetarea în carte Domnului noi vom veni la cunoștință adevărată, că Isus din Nazaret este Mesia lui Israel, care a venit în timpul templului al douilea și a suferit moartea pe lemnul Golgota, ca să ispășească păcatele poporului nostru și a tuturor popoarelor.

Așa sună glasul Domnului, așa au prezis proorocii.

Ascultă, Israele!

Noi nu vrem să convingem pe nimici, ca să credeți după părerile noastre, ci vă rugăm, ca să cercetați temeinic Tora și proorocii fără interpretările sucite ale înțelepciunii omenești. Atunci vă veți convinge că Iesua (Isus) este adevăratul Mesia și Mântuitorul întregiei lumi.

Numai atunci va fi pace și liniște în întreaga lume, când Evreii și Neamurile vor crede din toată inimă în cuvintele și poruncile lui Dumnezeu.

„Ascultă, Israele!“

„O, de ați asculta azi glasul Lui!“
„Nu vă împietriți inima!“ (Ps. 95,7).

L. Averbuch.

INVIERE...

„Poporul Meu pierde din lipsă de cunoștință“ (Osea IV,6).

I. Constatarea existenței.

Versul acesta din profetul Osea este unul dintre cele mai tragicе din Sf. Scriptură, cu atât mai dureros pentru noi, cu cât vedem cum de 20 de veacuri poporul Israel este într-o continuă moarte, într-o continuă pierzare....

Care să fie cauza acestei stări? Ne-o spune clar profetul: *lipsa de cunoștință!* Ne-o spune clar realitatea înconjurătoare: *poporul evreu pierde din lipsă de cunoștință!* Israel nu cunoaște fundamentele propriile sale credințe. S'au intervertit atât de cumplit valoările în această lume, încât oamenii rup cu propriile lor mâini craca pe care stau și... se miră după aceea că pier... Iar dacă le spune cineva: „Nu tăia, omule, craca asta, că ea, doară, te susține“ — atunci i se răspunde: „Fugi, domnule, știi eu ce-i cu ea, o fi ea bună pentru alții, dar mie numi aduce nici un folos“...

Nu știe Evreul, care vorbește astăzi atât de ușuratec despre înviere, că ea este *fundamentul credinței evreiești*. Dacă aude cuvintele „Hristos a inviat“, își zice, în cel mai bun caz: „Asta-i bună pentru Creștini“. Nu știe sărmănumul Evreu că învățătura despre înviere este în intregime evreească; că Hristos este sinonimul lui Mesia; că între Mesia și învierea morților este în concepția evreească o legătură semănătoare celei dintre om și umbra lui.

Dau mai jos câteva probe. Mă voi servi în primul rând de cea mai mare autoritate evreească. Vechiul Testament.

a) **Enunțări.** „Vedeți acum că Eu, Eu sunt, și nu este dumnezeu afară de Mine. Eu omor și Eu învie“. (Tora, Deut. 32,39).

In cântarea de laudă a Hannei (Anei), aceasta depune o mărturie care trebuie să atragă în deosebi atenția femeilor din Israel: „Iehova omoară și învie, coboară în řeol (Locuința morților) și scoate afară“ (1 Samuel 2,6).

Aceasta nu era numai credința „vulgului“, ci și a nobilimii evreiești. Astfel spune un rege iudeu: „Oară sunt eu Dumnezeu, ca să omor sau să învie...?“ (2 Impărați 5,7).

„*Morții tăi vor trăi, trupurile mele moarte se vor scula.* Trezii-vă și cântați, locuitori ai pulberei! Căci rouata este ca roua ierburilor și pământul va arunca afară umbrele..“ (Isaia 26,19).

Veniți să ne întoarcem la Iehova: căci El a sfășiat și El ne va vindeca; El a lovit și El ne va lega rana. *După două zile ne va învia: a treia zi ne vom scula și vom trăi înaintea Fecții Lui.* Iată cum impletește sf. profet Osea (6,1-2) chemarea la po căință a Evreului cu realitatea și felicitatea învierii; iată raza divină care luminează învierea oricărui credincios în urmarea înainte-mergătorului său, Mesia, înviat a treia zi, precum a zis profetul.

„*Ne vei învia din nou și iarăși ne vei scoate din adâncimile pământului...*“ (Psalm 71,20).

Profetul Daniel, mărturisitorul credinței monoteiste printre păgânii idola tri, aude următoarea solie dela „omul îmbrăcat în haine de în, care stătea deasupra apelor râului“: „Iar tu, dute, până va veni sfârșitul; tu te vei odihni, și te vei scula iarăși odată în partea ta de moștenire, la sfârșitul zilelor“. (Daniel 12,13)

b) **Exemplificări.** — Ni se relatează în Vechiul Testament (1 Imp. 17,17-24) învierea fiului unei văduve de către profetul evreu Eliahu, cunoscut sub numele Sfântul Ilie, serbat la 20 Iulie, Patronul Aviației Române. Profetul Ilie „a chemat pe Iehova și a zis: Iehova, Dumnezeul meu, întoarce sufletul acestui copil într-însul“ și el a înviat“.

Discipolul lui Eliahu, Elișa, cunoscut sub numele Elisei, a înviat din morți pe fiul unei Sunamite. (2 Imp. 4,8-37).

După moartea profetului Elisei, ... pe când îngropau un om... au aruncat pe omul acela în mormântul lui Elisei. Omul s'a atins de oasele

lui Elisei, și a înviat și s'a sculat în picioare". (2 Imp. 13,21).

Felul învierii este descris de Ezechiel, care l-a văzut într'o vizionă profetică. Oasele uscate, disparate se unesc, vine și carne cresc pe ele, iar suflul lui Dumnezeu le dă viață nouă. (Ez. 37,1-14).

Am văzut până acum enunțarea și exemplificarea învierii în Vechiul Testament. Dar nu numai acolo, ci și în cărțile de rugăciuni sinagogale putem urmări învățătura învierii. Întrebuințez aci o carte de rugăciuni („Sidur Korban Minha“, ed. la Vilno în 1861), care cuprinde textul ebraic cu traducerea și explicările celor ce au alcătuință această carte. Pentru a se vedea lămurit care este textul ebraic al rugăciunii, am pus explicările editorilor în paranteză. Citatele de mai jos fac parte din rugăciunile תְּהִלָּה pe care orice Evreu, după porunca rabinilor, trebuie să le rostească în fiecare dimineață.

„Dumnezeul meu! Sufletul pe care mi-l ai dat e curat. Tu l-ai creat, și Tu mi-l vei lua când va fi timpul (să mor) și Tu mi-l vei întoarce în vremea de apoi (când va avea loc învierea morților)“. Aci a recunoscut Evreul în rugăciune, că Dumnezeu îl va învia. Iată însă, mai jos, cum această înviere este pusă în strânsă legătură cu mântuirea prin Mesia.

„Tu, Doamne, ești un Puternic pentru vecinie; Tu ești Cel ce înviază morții, (și) ești mare pentru a măntui“.

În prea cunoscutul „Igdal Elohim“, care se cântă atât de frumos, este scris:

„El (ne) va trimite pe (Sfântul) Mesia, pentru a salva pe acei ce nădăjduiesc în mântuirea Lui. Pe cei morți îi va învia Dumnezeu prin marea Sa îndurare“.

„El hrănește pe cei vii cu har, El înviează pe cei morți cu mare îndurare (adică atunci când va avea loc învierea morților)... și (după cum) împlinește făgăduința Sa (față de cei vii, vindecându-i, tot aşa va împlini a Sa făgăduință) față de cei (morți) ce dorm în țărâna. Cine e ca Tine, Stăpâne puternic, și cine e asemenea Tie, Im-

părate, Care învii pe cei morți și faci să odrăsească mântuire?“

Iar sfârșitul „Simbolului Credinței“ sună:

„Cred cu o credință desăvârșită în venirea lui Mesia (Neprihânierea noastră) și cu toate că El întârzie, nădăjduiesc totuși, în fiecare zi, că va să vină. Cred cu o credință desăvârșită că va avea loc învierea morților atunci când va fi voia Creatorului, binecuvântat fie al Său Nume...“

Din rugăciunile citate mai sus s'a putut constata desigur conexiunea strânsă dintre personalitatea lui Mesia și învierea morților. Dar trebuie să remarcăm și o gravă eroare rabinică. Ei au scris în „Simbolul Credinței“ că Mesia „întârzie“. Ori, Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinții Lui. El a spus clar în Tora (Bereșit Vaiehi-Gen. 48,10) că Mesia va veni în preajma prăbușirii regatelor iudee, „și de El vor asculta popoarele“; iar prin profetul Hagai (cap. 2,7) precizează că Mesia, „dorința tuturor neamurilor“, va veni în Templul al douilea. Se stie că atât regatele iudee cât și Templul al douilea s'au prăbușit de mult; deci Mesia a venit. **Mesia a venit în preajma prăbușirii regatelor iudee, și anume în templul al douilea. El a fost chinuit până la moarte pe lemn, după profeția lui Isaia (cap. 53) și a înviat a treia zi, după profeția Lui Osea (cap. 6,1-2).**

II. Consecință.

În cartea profetului Daniel (12,2) găsim și consecința învierii: „..... Se vor scula; unii pentru **vieță vecinică**, și alții pentru **ocară și rușine vecinică**“. „Si anume, Dumnezeu va da vieță vecinică celor ce, prin stăruința lor în bine, caută slava, cinstea și nemurirea; și va da mânie și urgie celor ce, din duh de gâlceavă, se împotrivesc adevărului și ascultă de nelegiuire. Necaz și strâmtorare va veni peste orice suflet omenesc care face rău: **întâi peste iudeu**, apoi Grec. Slavă cinste și pace va veni însă peste oricine face binele: **întâi peste iudeu**, apoi peste Grec.“ (Români

2,7-10). Cei ce fac răul, cei ce păcătuesc de bună voie, cu plăcere, sunt morți în păcatele lor. „Intre ei eram și noi toți odinioară, când trăiam în poftele firii noastre pământești... Dar Dumnezeu care este bogat în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, măcar că eram morți în greșelile noastre, ne-a adus la viață împreună cu Mesia... El ne-a inviat împreună.“ (Efes. 2,1-6). Și această stare este oferită oricărui om. „Dacă deci ați inviat împreună cu Mesia, să umblați după lucrurile de sus, unde Mesia șade la dreapta lui Dumnezeu. Gândiți-vă la lucrurile de sus, nu la cele de pe pământ. Căci voi ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Mesia în Dumnezeu. De aceea, omorîți mădularele voastre care sunt pe pământ: curvia, necurătenia, patima, pofta rea și lăcomia, care este o încrinare la idoli. Din pricina acestor lucruri vine mânia lui Dumnezeu peste fiili neascultării... Lăsați-vă de toate acestea: de mânie, de vrăjmăsie, de răutate, de clevetire, de vorbele rușinoase, care v'ar putea ieși din gură. Nu vă mintiți unii pe alții,

întrucât v'ați desbrăcat de omul cel vechiu cu faptele lui, și v'ați îmbrăcat cu omul cel nou, care se înnoiește spre cunoștință, după chipul Cehui ce l-a făcut. Aici nu mai este nici Grec, nici Iudeu, nici tăiere împrejur, nici netăiere împrejur, nici Barbar, nici Scit, nici rob, nici slobod, ci Mesia este totul și în toți“ (Colos. 3,1-12). Fiind un astfel de om prin credință în Iisus Mesia, binecuvântarea:

ברוך אתה יי' מהיה קתתנו

adecă „Binecuvântat ești Tu, Iehova, Care învii pe cei morți“ va căpăta pentru tine un sens, căci învierea spirituală a precedat în propria ta viață învierea materială, care va avea loc în ziua cea de pe urmă. Altfel... degeaba spui această binecuvântare în fiecare dimineață, căci te înseli pe tine însuți.

Și acum versul lui Osea: „Poporul Meu pierde din lipsă de cunoștință“ nu se mai referă la tine, căci tu cunoști lucrurile și trebuie să procesezi în consecință, căci ești răspunzător pentru ceeace cunoști.

Erich S. Gabe.

Foarte interesant!

PSALMUL 150

Compus de Tânărul frate evreu, **E. GABE**, absolvent al Academ. Regale de Muzică din București.

Muzica e făcută pentru cor în 4 voci. Textul psalmului e tipărit în 3 limbi: Română, Ebraică și Engleză.

Câștigul este destinat pentru reconstrucția casei de rugăciuni a Evreilor credincioși în Mesia — **Prețul benevol**.

Se poate comanda dela redacția „BINEVESTITORULUI“.

Foarte interesant!

Inștiințare.

Abonații revistei noastre sunt înștiințați că plata pentru revistă se va face în viitor prin daruri benevoile.

Darurile pentru revistă și alte lipsuri în via Domnului, se pot trimite pe adresa redacției.

Adresa: D-lui I. Trachtmann, str. Gh. Lazăr No. 90,
Chișinău, Basarabia, România.

BINEVESTITORUL

Fondat de L. I. AVERBUCH.

Redactor: Inginer M. TARLEV.

Redacția și Administrația: Sala „MIȘCAN”,
Chișinău, str. Gh. Lazăr No. 90. Basarabia—România.**המבשר טוב**

דרער מרגנער פון דער גומער בשורה
 א כלאת פאָר רעליגיע אונ מאָראָל

גענריינדעם פון ל. ג. אווערבאָך
 רעדאָקטאָר: אַינְשָׁעָנָּר מ. טָאָרְלָעָוּוּ

דרער לאָנדָאנְגָּר אַדְרָעָם פָּן דָּעָר וּדְאָקְצִיעַ:

„THE BRINGER of GOOD TIDINGS“ 60, Clissold Crescent, Stoke Newington,
 London, N. 16, England.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

צו די לְעֹזָעָר.

מיר דאנקען הערצײַן אלע אַונְזָעָר לְעֹזָעָר, וועלכֶּע האָבָן גענְגָּמָעָן אַהֲרָצְלִיכְן אַנטְּפִיל
 אַין האָבָן אָוּנוּ גַּעֲהָלָפָן מִיט זַיְעָרָע תְּפִילָות אַין מַאֲטָעָרְעַלְעָ אַונְטָעָרְשְׁטִיכְוָנָעָן אַין דָּעָר צִיְּתָן
 פָּן דֵּי 15 יָהָר אַין מִיר האָבָן גַּעֲקָעָנְשָׁט אַרְיָסְגָּבָן דָּעָם „הַמְּבָשָׁר־טוֹב“. דָּאמָס
 דָּאמָס האָט אָוּנוּ וּוֹידָעָר עַרְמְטִינְג, וּהָעֲנִידָן אָוּנוּנְעָר טְרָחָה בְּרָעְנָט נָוִץ אָוּן אַברְכָּה צָו
 דַּי לְעֹזָעָר. אַונְעָר חְפִילָה אָיוּן צָו נָאָט, אָוּר זָאָל אָוּנוּ אַירְקָן וּוֹיְתָעָר הַלְּפָן אַין דָּעָר אַרְבָּעָט,
 וּוֹיְנִיסְטִינְג, אָוּי אַירְקָן מַאֲטָעְרִיעְלִישָׁן, אָוּ מִיר זָאָלְן קָעְנָעָן שִׁיקָּוֹן דַּי בְּשָׂוְרָה־תוֹבָה דָּוָרָךְ אַונְעָר
 „הַמְּבָשָׁר־טוֹב“ אַין מִיט דָּעָם אַירְקָן מַקִּים זָיִן דַּי מַצְוָה פָּן וְאַחֲבָת לְרָעָךְ נָמָךְ. טָעַן נָאָט בְּהָה
 אַירְקָן וּוֹיְתָעָר בְּעִינָנְךָ אַונְעָר הַשׁוּבָע לְעֹזָעָר.
 רַעֲדָאָקְצִיעַ.

שמע ישראל! הָעָרָה יִשְׂרָאֵל!

נָאָט אַונְזָעָר נָאָט אַין אַיִּין נָאָט!

יְהָוָה אֱלֹהֵינוּ יְהָוָה אֶחָד!

שמע יִשְׂרָאֵל יְהָוָה אֱלֹהֵינוּ יְהָוָה אֶחָד!
 פָּן דָּעָם הָעָרָה, וּלְעָנָן וּלְעָבָן נָאָט רַעֲדָת, אַיִּן
 אֲפָהָעָנִיגָּדָס נָלִיךְ פָּן אַונְזָעָר פָּאלָק יִשְׂרָאֵל
 אַיִּן דָּעָר נְצָחָן אַיְבָּעָר אַונְזָעָר שְׁוֹנָאִים אַיִּן אַבָּעָר
 אלְעָמְכְשָׁלִים, וּלְעָבָעָר בְּגַעֲנָעָנָעָן וְיִדְאָרְחָה אַיִּן
 זָעַר וּלְעָנָן.
 פָּן דָּעָם הָעָרָה, חָעָנָן וּלְעָבָן נָאָט רַעֲדָת, אַיִּן

„שמע יִשְׂרָאֵל“ אַיִּן נִיתָן אַתְּפָלָה צָו נָאָט,
 נָאָר — אַוְאָרָט צָו אַיִּין אַיִּין.
 „שמע יִשְׂרָאֵל“ מִינְיָת נִיתָן בְּלוֹזָן אַפְּצָעָר
 זָוְגָן „קְרִיאָת שְׁמָעָה“, נָאָר דָּאמָס הָאָט מַשָּׁה רְבָנָן גַּעֲזָאָנָט
 זָוְגָן פָּאלָק יִשְׂרָאֵל אַיִּן הָאָט אַיִּין גַּעֲזָאָנָט,
 כָּדי מִיר זָאָלְן בָּאָמָת גַּלְוִיבָן אַיִּין נָאָט בְּהָה, אַיִּן

"דרשו מעַל ספר יהוח" (ישועה ל').
דורך רעם פארשון אין נאחס ספר וועלן מיר
דע尔斯גען דעם משיח ישראל, וועלכער איז גע
קנטקען אין דער צייט פון ביה-השני אין האט גע
ל-לידן אין א-ביטערן טויטן כדוי מכבר ער זיין די זונד

פָּנוּ אַנוּנְדָּר פָּאֵלָק יִשְׂרָאֵל אֲוֹן אֶלְעָגָע מְעַנְשָׁן,
אוֹוִי קְלִינְנֶט נָאָטָש שְׁטִימָע, אוֹוִי אוֹי גְּנוּזָאנְט
גְּנוּזָאָרְוָן רָוְדָה דִּי נְבִיאָמָּה.

העד ישר אל שמע ישר אל מיר ווילן קיינעם ניט איבערציאנין זוי מיר גלוובן, נאר מיר בעטן איך, איד זאלט גוינדליך אלטען פאראשן דעם ווינעם תניך, אחזן די פאידראעהטע פשטיילעך פון מענישליך חבמות, צו יצו קו לכו זועיר שם זועיר שם: דענצעמאט וועט איד זיך אלטען איבערציאנין או דאס איז אסתה, און או ישוע מנערת אוין דער אמחרעד משה ישראאל אוין דער

על-יעור פון דער נאנצער וועלט.
נאָר דענצעמאָלט וועט זיין שלום וישלוּה אויפֿ
דער וועלט, וחען אידן און נוּס וועלן ערנטט אונֿ
וּנְגִיבָּן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל!

הוּנְטוֹעַן אָוֶרֶת בָּאַטִּס שְׂטִיםָעַ, פָּאַרְהָאָרְטָעַ
טְּעוּוֹשַׁט נִישְׁמַט אַיְיָוָעַ הָעֲצָעַרְטָעַ!
חֵוָם אָס בְּקָלוֹ תַּשְׁמָעוֹ אֶל תַּקְשׁוֹ לְכָבְכָנוֹ!

ל. אווערבאך.

„ראם מלכות אלהים באשטעט נישט אין ווערטער נאר אין קראפט“ (א. קורנחתים ד', 20).

ב' קיימן. דורך ליבניט-טורם מאנט נישת
כחאלילע-שפונגנו. דער ליבניט-טורם מאנט
מייט דעם ווילדן טאנז. אומבאזונג'יך און פעלזון
פערסט שטעעהט ער אויפֿ זיין ארט. ער האט אוייזט
ההעכנייע אוייפֿאבע: זיין דער פינסטעןיר נאכט
ארײַין לְיכַט אָרוּסְצֻוּשִׁיקָן, דעם כלאנד-שענדין ריוינדער
אויפֿן ים. וועלכער געפֿינט זיך אין סכנה דזוק
דורך די צעשפֿילטע כחאליעם, צו זוויזן דעם ווילַן

מיוט דעם נעלט'ין חוארט איז עס גענדי דאס וועלבען. דאס דאויינע האט קיינמאָל נישט דארויר
רעפלעקעריט, זיך צו פארעמעטען מיט דעם שעזונאנט פון אלע צייטן
די מענישהייט הוכט און געפיגט עמאצעע, ד

אויר א' א'הענוג א'נווער ז'בערהייט א'ן אויעץ ישראַל
וועוּז ס'איין א' ס'ק מאָל ג'עאנט א'ן תורַת מְשֹׁה
אוינ' ס'פֶּר דְּבָרִים, דָּם אֵין נָאָטָם קָנְדִּיצָע פָּאָר
אנַזְוִינְיָר פָּאָר:

אם שמוע חשמע בקוֹל יהוה אלהיך.
אלע אומנְגַּיקן זענען נעקמָען אויף אונְגַּידן,
חוּיִיל מיר האבן ניט געהערט נאטש שטימע, זייןע
דרעה, וואם ער דראט גערעדט צו אונזער פאַלְקָ
דורך זייןע נניאום, ווי סאיין קלאר גיעאנט אין
תתחלים פֿאָ: «וְלֹא שָׁמַע עַמִּ לְקֹלִי וַיְשָׁרֶל לֵא
אָכַבָּה לֵי ואֲשַׁלְחָהוּ בְּשִׂירֹות לְכָם יְלֻכָּה כְּמוֹעֲצָתָיהם».

איצט זעהן מיר שווין צו וועלכָן באַנְקָרָאַט
סְחָאת גַּעֲרָאַט דָּאָם, וְאָס מְהָאָט גַּעֲהָרָט מְעוֹרָה
מענְשָׁלְיְכָע עַזְוִית, גַּעֲהָנְדִיג אויף באַרְקִימְטָע וְעַזְוִית
אָן מְקִינָס גַּעֲוַעַן די פָּן מְעַנְשָׁן גַּעֲמָבְטָע מְצָוָה.

מְצָוָה אָנְגִּישָׁם בְּלוֹמְדָה (ישעיה ב' ט', 18).

או וווען אוינוער פאלק יישראאל ואל העורן נאטט
וואויארט און אויף גאטס' וווען נעההן חאלאט שווין
לאאנג געהווען א סוף צו אלע אוינגעדרע אומנגליקון
וועה האני גברתא וויאזונג אונז דערלאט פֿאַז

ל' עמי שמע ל', ישראלי ברדי יהלבו...
לכון—"שם ע ר אַתְּ בָּעֵד", או אוניבר פאלק ואל הערן
עם איין שוין צייט, וואניאים האבן אוון געואנטן
נאטס רוייה, וואם די נכיאים האבן אוון געואנטן
ווי סאיון גערובין איינס תנ"ך.

א. אָבִן=טוֹב, וַיְלַנֵּא.

זוערטער אונ קראפט.

צום אונטערשייד פון אלע שלאנזוערטער, לא-
זונגען און פרואזן פון דער קענענווארט, שטעהט
דאם אלטער וועלטיכען ווארט אלס א שטייגער, אבער
רעאללער אמת אויך אין מיטן שטוווטס פון אונזער
צייט. ערננסט אין מאיעסטעטיש דערהויכט זיך
דאם געטליך אנטפֿלעקטען ווארט און דרייננט אריין
אין אונזער אומרא Hindener צייט, ווי דער לַיְכָטְ-תּוֹרָם
איין יס, ארום וועלכּן עם שיימען זיך רײַסְדִּינְגָּע
בוואליעס. נאָטְרִיךְ, קען זיך דער שטייגער לַיְכָטְ-
טורט נישט פָּאָרגְּלִיכְּן מיט די צָאָפְּלִינְגָּעָן חַחָאָ
לייעס, וועלכּעַ דערהויכן זיך מיט שׂוֹאָגָן אויך
איבער דעם יְמִשְׁפִּינְגָּן, פָּאָלִין אבער אויך באָלֶד
חוּידָעָר אֲדָאָפָּן, כַּדִּי צוֹ מְאָכֵן פְּלָאָזִין פָּאָר אַנְיָעָם

אבל נישת נאר דאמ. דו מענשלייבע "חכמה" שטעטלט דעם מענשן פאדרוינגען און לאוט אים אליאין מיט זיין קאמף, וועלכן ער אין צו שוואך צו פירן. נאט אליאין נאר אין זיין אייביגן חדס און ליבען, ניט דעם מענשן קראפט, א נוי ליעבן אנדי צוחחויבן און עס בעז צום זונג צו פירן, מענשליכע וועשטייר זאנז: "דו בישט נומַה, הימ זיך צו טוֹן שלעלטסן", גאטס אמת רופט דיר צו: "דו ביסט אין זינד געבוין ניעוואָן און קענטס אַפְּלִין. מיט די זינד נישת קעטפּן, קומ צו מיר, איך העלא דירוּן". מענשלייבע "חכמה" באשטעהט אין ווערט טעה, גאטס מלכות איז קראפט.

נאר דער מענש, וועלכער האט זיך דורך גאטס חסדר אוינעחויבן איבער דעם אלגעטמיינעם פרואָן שווים און דערקענט די פינטערניש און אידיע סכנות אודום זיך, דער ועת מיט הייס פאלאנגען שטרעבן אהן צום ליכט, צו וועלכעס עם רופט אים דאם געטלייבע וחאָרט. ער ועת דאנקבר זיין, אַפְּלִין.

דאם דער געטלייכער אמת איז דזוק אַזוי וווײַיט אנדערש פון דער מענשלייבע "חכמה", ער חעט גאט דאנקן, או דאם מלכות-אלחים באשטעהט נישת איז ווערטעה, נאר אין אייביג נײַער, אייביג אַטערלער דראָפּט.

מענשנהו ייט ברכיבת שלאנַׂדְעָרטער, ווערטער קָלֶר
זע", קָלֶינְגָּןְדִּינְגָּן, קָיעַדְיָינְגָּן, כאטש זי מז זיך
אין זיך. יעדעם מאָל נוי אנטוישן, כאטש זי מז
יעדעמעס מאָל אַוְפְּמָנִי אַיְנוֹעָהָן, אוֹ אלָעָןְגָּנְצָן
פראָן זוּינְגָּן דאָך נישט מעד ווי חערטער. פָּן
דעם אלָעָם שטעהט דער געטלְיכְבָּר אַמת אָווֹ פִּילְ
העכְבָּר, וּפְלָלְ העכְבָּר עַם שטעהט דָם עַכְבָּר
פָּן דער אִימְטָאַצְיָע, אַין דֵי וּירְקָלְיכְבָּרִיטְ פָּן
פָּאַלְשָׁן עַפְעָקָט. דער געטלְיכְבָּר אַמת מַאֲכָל
מיַט אלָעָן ווּיְמָעָן שְׁפָרְנוֹגָן פָּן דער וועָלָט. ער
בּוּיְט זיך נישט אַיְיךְ דער מַכְּלָמְשָׁטָר "חַכְמָה"
פָּן דער מענשנהוּיִט. דער געטלְיכְבָּר אַמת עַנְדָרָט
זיך נישט אַונְטוּרְ קִיןְ שָׁוָם אַומְשָׁטָנְדָן אַין גַּעַת
נישט אַיְין אַוְפְּ קִיןְ שָׁוָם קָאַמְפָרָאַמִּים מִיט דער
זינְדָר. ער באָנוּצָט נישט דֵי דִיפְלָאַמְאַתְּשָׁע חַנִּיפָּה,
נָאָר וּוֹיְזָה דעם מענשְׁן זיך זִירְקָלְיךְ אַוְסְׁעָהָן אַין
דעם תְּחוּם פָּן שְׁמוֹן, וְאָס גַּעֲפִינְט זיך אַין יַעֲדָן
מענְשָׁלִיכְן הָאָרִין (מִתְּוָה ט' 19). אַמת טָאַקָּע, דָּאָס
הָאָבָן מַעֲנָשְׁן פִּינְט צָו הָעָרָן. דער פָּאָר אַיְיךְ קָלְינְגָּט
דער קוּרְצָעָר מַעֲנְשָׁלִיכְבָּר מִשְׁפָּט אַיבָּעָדְן גַּעַלְיכְּן
אַמְתָּה: "ער אַיְזָן פָּאַרְעָלְטָרָט. מִיר בְּרוּיכָן אַיִם
נִישְׁטָה". אַבְּעָר וְאָס מַאֲכָל זיך דער געטלְיכְבָּר אַמת
פָּן דָּעַם? עַד בְּלִיְיכְּט זיך אַיְפְּנָאָבָע גַּעַטְדוּיָה: אלָס לִיכְבָּט
איַן דער פִּינְסְׁטָרְעָרְנִישָׁ אָרִין צָו שְׁיָינְגָּן אַין צָו לִיכְבָּט.

וְיֵאָזֹן וּוְעַלְן לְעַבְדִּינָג וּוְעַרְן אֲוֹנוֹזָעַרְעַ קָעַרְפָּעַרְם?

וחזאסטר, און אונד' געס חידער ארווומ מיין זעלכער,
דרין אהן שם צומיישעכץן.
פארהום ואל די דאוניע עקספעריענין, זעלכע
איינדרע קען מאכַן, נישט קענען געמאכט ווערן
אייניך מיטָן אַש פָּן אָנוֹנוּרָע מענשליכע קערפערום
דורךן אלמעכטינן נאט, זעלכער האט אלעס באֶ
ששאָפָן? און וואָם באָדייט דען פָּאָר נאָש דער פָּאָקְט,
חוּאָס אַנְפָּאָז אַיז דערטראָנקען, פָּאָכְרָעָנָט, צעמשעָ
טערט אַדְרָע איינפָּנְפָּרָעָן גַּוְהָאָרָן פָּן זַיְלָדָע
הִוְהִוְת, אַז דַּעַר שְׁטוּבָּאָן זַיְלָדָע צַנְיוֹנְפָּנְצָאָמָעָלָט
איַן אֵין אָרט, אַדְרָע צַעְוִיהָת בְּכָל אַרְבָּע פִּנְוִת
הַחֲעִילָם? קַיְן באָדייטוּנָן? נָאָט חֻוְט זַיְלָעָבְדִּין
מַאֲכָן, אַז אַטָּגָן, פָּאָרוֹחָן דְּלְעָנְדִּין זַיְן אַזְּמָס
שְׁטִינָן קָרְפָּעָר, זַיְלָכָר קָעָן קִיְּנָמָאָל נִישְׁפָּאָר
ニְנְכְּמַטְּעַת וּוּרָן. 1) טַעַמָּאָל. 2) 16-17. 3) קָרְיָנָט.
טַיְיָ, (44).

מִגְעַמֶּת אֲזֵלָבָרְנוּ מִתְבָּעַ, וַעֲלֵיכָעַ מִלְעָנֵט
אָונְטָעָר אֲפָרָעַם בָּא זַיְלָבָרְמִיטָּחָר אָזָן מִמְאָכָט
פָּוֹן אַידָּר אֲדִין פְּלִיטְקָאָלָעַ. דָּעָרָאָז גַּעַמֶּת מַעַן
צָוְנִיָּה דַּי מַאֲסָעַ אָזָן מַלְעָנֵט דַּי אַרְיָין אַינָּא גַּלְאָא
מִיטָּזָוְעָרְזָאָלָעַ (אַטְשִׁידְגִּינְטְּרוּקָ). אַרְנִיכָּן יוּרָטָ
דָּאָם יוּלְבָעָר פָּאָרְשָׁחָאָנָדָן, אָזָוִי אָזָוְרָפָּה זַיְן אָרָטָ
בְּלִיבָּמָת אַיְבָּרָעָר נִיטָּמָעָר וַיָּאָ בִּסְלָמָ דָּוּבְּכָנְתִּינְעָ
וּוְאָסָעָר פָּוֹן דָּעָר נְלָאָגָן. אַבָּעָר וָאָסָטָמָעָן חַיִּים
טָעָר, נַאֲךָ דָּעָמָ? מִגְעַמֶּת נַעֲזָהָנְלִיכָּעָ וּוְאָסָעָר,
מִלְעָנֵט אַרְיָין אַינָּא אַירָּא בִּסְלָמָ קְרֻזְזָאָלָעָן אָזָן
מִינְסָטָזָיָא אַרְיָין אַינָּא דָּעָר נְלָאָגָן מִיטָּ דָּעָר דָּוּבָּ
זַיְכְּנִיגָּעָר וּוְאָסָעָר, וַעֲלֵיכָעַ אַזָּא אַבְּעָרְנָעְלְבִּין נַאֲכָן
פָּאָרְשָׁחָאָנָדָן פָּוֹנִים זַיְלָבָעָר. אָזָן חָאָנוֹן
דָּעָרָוָן אַט עֲרַשְׁיָנָת חִיכָּה מַיְן זַיְלָבָעָר אַרְאָפְּלוּפְּנָ
דָּוֹן אַוְפָּעַן הַיְנָטָעָרְנוּגָן (דָּנָא) פָּוֹן דָּעָר נְלָאָגָן
צָחוֹשָׁן אַנְדִּיבְּכָתְּנִישָׁן פָּוֹן שְׂוִים. דָּאָ נִסָּא אַיךְ אַיִּסָּ
אַלְעַזְדָּגָן פָּוֹן דָּעָר נְלָאָגָן אַזָּא הַעֲמָדָ מִיטָּ דָּיְנִיגָּעָר

דאם לְעֵבֶן פּוֹן דָּעַר קְהִלָּה יְהוּדִים מִשְׁיחִים אֵין קַעֲשֻׁנָּנוּ.

יוסטבוֹן לְזָבְּרוֹן אָנוֹנְעָר הָאָרְיָשָׁע הַמִּשְׁיחָה תְּחִיה
מִן הַמְתִים. דָעַר גַּעֲמִינְגְּדָעְבָּאָר הַאָתָּה נְזַעְנָעָן
לְזָבְּרוֹן גַּעֲמָנָעָן. רַי בְּרִידְעָר פּוֹן פָּאָרְשִׂידְעָנָעָן פְּעָלָה
קָעָר הַאָבָּן עֲדוֹת גַּעֲמָנָט פָּאָר אָנוֹנְעָר אַיְדָן וּוֹעָן
דָעַם נְוֹאָל צְדָקָה, וְחָאָס לְעַכְתָּב אַיְבָּן אָוֹן בְּאַלְעָבָט
יעָדוֹן חָעָר סְקוּמָת צָו נְאָת דָוָךְ אִים. אָ בָּאוֹנָה
דָעַרְעָה בְּרָכָה הַאָתָּה אַרְיִינְגְּנָבָּאָט דִי קִינְדְּרָעְגְּרוֹפָּעָה,
וּוֹעָן סָאָזָן אַיְלָוְסְטוּרִיטָט גַּעֲוָאָרָן דָוָךְ בְּיַדְעָר דִי
לְיַיְהָן פּוֹן מִשְׁיחָה. הַאָבָּן זַי דָעְקְלָאָמִירָט שִׁירָים
עַרְקְלָעְדָּוִגָּן דִי בְּיַדְעָרָה, זַי אַזְוִי אָנוֹנְעָר הָאָר
יְשִׁיעָה הַאָתָּה נְעַלְתָּן אַיְופָּה דָעַר תְּלִיה אָוּן הַאָתָּה
מְנַחָּה גַּעֲוָעָן דָעַם טְוִיטָה. זַי הַאָבָּן אַוִיד גַּעֲוָנָעָן
פָּאָסְעָנָדָע לְדָעָר אַזְנְבָּעָהָשָׁה. אַרְיָישָׁ אָזָן רַי
מְעַנְשִׁישָׁ צְוָאמָעָן מִט אָנוֹנְעָר אַרְקָעָטָר. אַלְעָ אָנָּר
גַּעֲוָיְנָעָן לְיַדְעָר אָבָּן בְּאַקְוּמָן אַזְיְסְטִיגָּעָ בְּרָכָה פּוֹן דִי
יְוַדְטְּבָרִינָעָ פְּאַרְאַלְגָּנוֹנָעָן.

אַזְיָחָת פּוֹן קִיְּין קְרָבָן פָּסָחָה
אָנוֹנְעָר קִינְדְּרָעָר הַאָבָּן אַנְטִילָּה גַּעֲנָעָטָן טִוְתָּה
שִׁירָים. דִיאַלְאָגָן אָזָן עַרְצָעְהַגְּנוֹנָעָן, דָוָךְ וּלְלָבָעָ
סָאָזָן עַרְקְלָעָרָט גַּעֲוָאָר אָזָן נְאָר יְשִׁיעָה הַמִּשְׁיחָה אַזָּי
דָעַר קְרָבָן פָּסָחָה וְחָס בְּאָפְרִוִּיטָא אָמוֹן פּוֹן דָעַר מַאֲכָט
פּוֹן שְׁתָן, זַיְנָר אָזָן טִוְתָּה, זַיְוִי דָעַר קְרָבָן פָּסָחָה
הַאָתָּה בְּאָפְרִוִּיטָא אָנוֹנְעָר אַבָּות אַזָּן מְצָרִים. זַיְיָ הַאָבָּן
גַּעֲוָיְנָעָן לְיַדְעָר אַזְנְבָּעָהָשָׁה אַזְיְסְטִיגָּעָ אַזְיְשִׁיעָה
דִי צְוִוְיָטָע טָעָן פָּסָחָה הַאָבָּן מַר גַּעֲפִיעָרָט דָעַם

זַעְהָר אַינְטְּמָעָרָעָמָאנְטָ!

דאם 150-טַע קָאָפִיטָל תְּהָלִים

פָּאָרְפָּאָסָט פּוֹן דָעַם יוֹנָגָעָן יְהוּדִי=מִשְׁיחָו אַהֲרָן בָּזְנָבָאי
אַבְּסָאַלְוָעָטָמָ פּוֹן דָעַר קָעְנִינְגְּכָעָר מַזְוִיקָאַלְעָר אַקְאָדָעָמִיעָ אַזָּן בְּוּקָאָרָעָסָט.

דִי מַזְוִיק אַזָּן גַּעֲמָאָכָט פָּאָר כָּאָר אַזָּן 4 שְׁתִּימָעָן. דָעַר טַעַקְסָט אַזָּי גַּעֲדְוּקָט אַזָּן רְוַטְעָנִישָׁ.
דִי דְּרִינְעָה הַבְּנָה וּחָט אַזְוָעָנוֹצָט וּוֹרָעָן צָו פָּאָרְנוּעָסָעָרָן דָעַם גַּעֲבָעַתְהָיוָה פּוֹן דִי יְהוּדָה
מִשְׁיחָים אַזָּן קַעְשָׁנָהָה. — פְּרִיאָזָן פְּרִיאָזְוּלִינָה.

בָּאַשְׁטָלְלָגָעָן קָעְנָעָן גַּעֲמָאָכָט וּוֹרָעָן פּוֹן קַעְשָׁנָהָה :

Red. „BINEVESTITORUL“, str. Gh. Lazăr 90, Chișinău—România.

אַזָּן פְּאַנְדָּאָן :

„THE BRINGER of GOOD TIDINGS“, 60, Clissold Crescent, Stoke Newington,
London, N. 16, England.

פּוֹן דָעַר רְעַד אַקְצִיעָה.

מַר שְׁיַיְקָן מִט דִי לְזָעְוָר פּוֹן אָנוֹנְעָר „הַמְבָשָׁרְטָוּבָה“, אוֹ דָעַר אַפְּצָאָלָה פּוֹן דָעַם אַבְּאָנָעָ
מְעַנְטָפְּרִיאָזָן וּוֹרָת גַּעֲמָאָכָט דָוָךְ פְּרִיאָזְוּלִינָה נְדָבָות.
אַזָּן רְוַטְעָנִישָׁ קָעָן מַעָן דִי לְלִיְנָעָ סְמָעָן שִׁיקָּן מִט פָּאָסָט מַאֲרָקָן אַזָּן אַבְּרִיאָזָן.
אַזָּן רְוַטְעָנִישָׁ לְעוֹזָר אַזָּן אַוְסָלָאָנָד וּוֹרָעָן גַּעֲבָעָטָן וּוֹיְעָרָ פְּרִיאָזְוּלִינָעָ אַזְוָעָטָלָוָנָד
גַּעָן פָּאָר דָעַם „הַמְבָשָׁרְטָוּבָה“ צָו שִׁיקָּן אַיְופָּה דָעַם לְאַנְדָּאָנָר אַדְרָעָם.
סִיר בְּעַטָּן אַזָּן דִי בְּרִיאָזָן נְיַת לְעָנָן קִיְּין גַּעֲלָתָן. אַזָּן טְשָׁעָקָן שִׁיקָּן נְאָר אַזָּן רְעַיְסְטְּרָוָרָטָע בְּרִיאָזָן.
Adresa: Redacția „Binevestitorul“, D-lui I. Trachtmann,
str. Gh. Lazăr No. 90, Chișinău, Basarabia, România.